

sb0056 4 180 mtib2031

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 készülnek a jövő évi.../3.rész/
 sb0042 a pannónia filmstúdió...
 sb0043 leesett az első hó
 sb0044 kerekasztal beszélgetés
 sb0045 olajszennyeződés a csepeli ...
 sb0046 hlatky László temetése
 sb0047 téli könyvvásár... /1. rész/
 sb0048 téli könyvvásár... /2. rész/
 sb0049 teleklub alakult pécssett
 sb0050 időjárásjelentés
 sb0051 hazaérkezett a magyar párt-...
 sb0052 szépölgyi zoltán hazaérkezett
 sb0053 aurelio peccei látogatása
 sb0054 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0055 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: fehér péter
 izsák erika
 halasi györgy

/mti/ mz hgy

- v é g e -

21.06 171182 0797

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. november 18.

bel.

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 160 mtib1001

uj tantermek, óvodák a fővárosban

1982. november 18. - soha nem volt még olyan nagyszabású tanteremépítési programja budapestnek, mint az idejé. a tavaly átadottnál mintegy 120-szal több, összesen 332 új tanterem építését tervezték, s ebből 272-ben szeptember 1-én már meg kellett kezdődnie az oktatásnak. elismerésre méltó, hogy a tanévnyitóra 276 új általános iskolai tanterem várta a diákokat, ám az éves terv teljesítéséhez - a zsúfoltság további csökkentéséhez - a tanácsok és az építők széles körű összefogására, néhol a lakosság társadalmi munkájának bevonására is szükség van.

a csepeli lakótelep új, 24 tantermes iskoláját a tervek szerint 1983. június 30-ig kellett volna felépíteni. a kivitelezők azonban meggyorsították a munkálatokat, s a 24 tanterem, valamint az étkezésre szolgáló épületrész már idén, december végére elkészül, s csupán a tornaterem átadása marad jövőre. a iii. kerületi vöröshadsereg uti iskola bővítése a tervek szerint halad az intézmény nyolc tanteremmel gyarapodik - átadás december 15-e körül -, a konyha azonban csak jövő év áprilisában lesz kész. sokat enyhít majd a xii. kerületiek gondjain, hogy a terveknek megfelelően még ebben az évben elkészül a diana utcai, új, 16 tantermes iskola.

nem ilyen kedvező a helyzet a xviii. kerületi táncsics utcai iskola bővítésénél. a nyolc új tanterem átadásának eredeti határidejét - ami november 30-a lett volna - már módosítani kellett, azonban a fővárosi tanács értékelése szerint a munkálatok december

közepére is csak akkor fejeződhetnek be, ha az építkezésen nagyobb létszámmal és gyorsabban dolgoznak a kivitelezők.

az új óvodák közül a józsefvárosi lakótelepi építése várhatóan a november 30-i módosított határidőre sem fejeződik be. a xvi. kerületi centenáriumi lakótelep óvodájának eredeti kivitelezője helyett most kisiparosok kísérlék meg, hogy az óvoda - az eredeti határidő után négy hónappal - az év végére elkészüljön.

a vii. kerületben, a landler jeno utcában épülő 150 személyes óvoda kivitelezése is húzódik, de ez talán már ebben az évben fogadhatja az apróságokat. a viii. kerületi lőrinc pap téri óvoda átadására azonban csak jövőre kerül sor, s az alvállalkozók hiánya miatt az is bizonytalan, hogy megkezdheti-e munkáját a ix. kerületi vágóhid utcai gyermekintézmény. /mti/

sr/pá/s hgy

00.11 181182 2330

-. -

sb0002 4 130 mtib1002

fővárosi kisz-akciók

1982. november 18.- az év hátralevő részében is gazdag politikai, kulturális programokat szervez a kisz budapesti bizottsága a fővárosi fiatalok részére.

a zene és ifjúság akció eseményeként november 20-án a sport moziba invitálják a fiatalokat; ahol filmvetítéssel egybekötött beszélgetést rendeznek a zene, a film és az ifjúság kapcsolatáról. a vetítéseket követően a résztvevők jeles popzenészekkel, közkedvelt együttesek tagjaival találkozhatnak.

aktuális nemzetközi politikai kérdésekről tartanak ifjúsági fórumot november 25-én 14 órától az mszmp viii. kerületi bizottságán, a baross u. 61. szám alatt. a találkozóon berecz jános, az mszmp kb tagja, a népszabadság főszerkesztője és stock jános altábornagy, az országgyűlés külügyi bizottságának tagja tart előadást, illetve válaszol a fiatalok kérdéseire.

december 6-án gazdaságpolitikánk időszerű kérdéseiről tartanak budapesti ifjúsági fórumot, amelyre meghívják a budapesti nagyvállalatok kisz-vezetőit.

immár hagyományosan az idén is megrendezik - a közelgő karácsonyi ünnepek előtt -, december 12-én, a budapesti aluljárókban a kisz budapesti bizottságának ajándékműsorát. a kálvin téri aluljáróban ez alkalommal elektronikai játékokkal, s televíziós programokkal; a blaha lujza térben irodalmi, művészeti, zenei produkciókkal várják az érdeklődőket. az astoriánál logikai játékokban mérhetik össze ügyességüket a fiatalok, a felszabadulás téren pedig világnézeti, politikai fejtörőket, játékokat rendeznek. a vetélkedők szüneteiben politikai dalok előadói, népzeneészek, paródisták adnak műsort. ugyanezen a napon, délután, a sportcsarnokban lesz a zene és ifjúság akció budapesti döntője, amelyet koncert követ.

km/ka/s ag hgy

00.12 181182 1752

-. -

sb0003 4 150 mtib1003

magyar vegyipari szakemberek libiában

1982. november 18. - magyar szakemberek is dolgozni fognak afrika legnagyobb pvc gyárában, libiában. az erről szóló szerződést a napokban írta alá a chemokomplex külkereskedelmi vállalat és a borsodi vegyi kombinát észak-afrikai partnerével.

a libiai vegyipari komplexumban évente 60 ezer tonna pvc-t állítanak elő, elsősorban a helyi igények kielégítésére. a libiai partner most a gyár üzemvitelét magyar vegyipari szakemberekre bízta, két évre szóló, 13 millió dollár értékű megállapodást kötve. a 130 mérnökből és munkásból álló első kollektiva még az idén a helyszínre utazik, később összesen 260-an dolgoznak majd a távoli ország vegyikombinátjában. hasonló szerződést ritkán kötnek magyar vállalatok, de mint a chemokomplex vezetői elmondták: üzletkötőik más országokban is folytatnak tárgyalásokat különböző ipari létesítmények magyar üzemvitelének megszervezéséről. a mostani libiai lehetőség jól jött a bvk-nak is, hisz ily módon a náluk felszabaduló munkaerőt átcsoportosíthatják ehhez a nyereséges vállalkozáshoz. /mti/

sz/pá/sl/ig hgy

00.13 181182 1111

-. -

sb0004 4 130 mtib1004

neb vizsgálat zuglóban - fókuszban az idősek szociális ellátása
/1. rész/

1982. november 16. - sokat javult az elmúlt két évben zuglóban az időskorúak szociális ellátása. különösen a napközi otthonokban gondozottak helyzete változott kedvezően: növekedett az ellátásukra fordítható anyagiak mértéke, javult élelmezésük, orvosi ellátásuk színvonala, nagyobb figyelmet fordítottak kulturális igényeik kielégítésére. ám változatlanul zsúfoltak egyes otthonok, s a nagyobb épületek karbantartása sem megfelelő - állapították meg a tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén, melyen a kerületi népi ellenőrzési bizottság számolt be a napközi otthonokban és a szociális foglalkoztatásban tapasztaltokról.

a rendszeres szociális segélyben részesülők száma 1979 és 1981 között nem változott a kerületben, de ugyanezen idő alatt 200-al többen kaptak rendkívüli szociális segélyt. az elmúlt évben 1277 rászorulóknak 1 millió 879 ezer forintot fizettek ki ezen a címen.

a népi ellenőrök a vizsgálat során a csömöri, a fogarasi és az egressy uti, valamint a kerékgyártó és a tábornok utcai öregek napközi otthonát ellenőrizték. megállapították, hogy az étkeztetés - a körülményekhez képest - mindenhol megfelelő, higiénikus. az étel időben érkezik az otthonokba, s mennyisége és minősége kielégítő. az egységek vezetői sokat tesznek annak érdekében, hogy a gondozottak társaságot alkossanak és ne csak az étkezések alkalmával legyenek együtt. a tábornok utcai otthonban például az öregek megünneplik egymás névnapjait, megemlékeznek történelmünk jeles napjairól. számottevően nőtt a kerületben a közlekedni nem tudó, beteg emberek száma, ezért a napközi otthonok bővítették, fejlesztették a lakáson történő étkeztetés rendszerét is. ebben társadalmi aktívák, házi szociális gondozók segítenek, felmelegítik, tálalják az ebédet, szükség esetén takarítanak, bevásárolnak.

az otthonokban a szellemi-kulturális programokról is gondoskodnak, rádió, tévé, lemezjátszó, könyvek, folyóiratok felhasználásával. rendszeresen szerveznek kirándulásokat is az időseknek, ezekhez egyebek között a telefongyár adja az autóbust. /folyt. köv./

na/mi/mz hgy

00.13 181182 2167

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

neb vizsgálat zuglóban - fókuszban az idősek szociális ellátása
/2. rész/

1982. november 18. - a kerületi szociális foglalkoztatóban a papíripari termékek mellett hradástechnikai alkatrészeket is gyártanak. a múlt év végén a textilfeldolgozást is bevezették - sikerrel. a bedolgozóknak a vállalási ár több, mint a 60 százalékát fizetik ki bérként. a foglalkoztatottak létszáma 1979-ben 305, 1981-ben 371 volt, több mint 40 százalékuk egészségügyi okok miatt szorult rá a bedolgozói munkára. a vizsgálat megállapította, hogy a foglalkoztató - a társadalmi szervekkel egyetértésben - elsősorban a jövedelem nélkülieknek, a családi pótlékosoknak és a többgyermekes családok tagjainak adott munkát. /mti/

na/mi/ag/mz hgy

00.14 181182 0735

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

korszerű csomagolás - kelendőbb konzervek

1982. november 18. - a budapesti konzervgyárban az idén 16 millió forintos beruházással olyan gépsorokat szereltek fel, amelyekkel a hagyományos csomagolóanyagokat részben műanyaggal válthatják fel. így módon a gyár jobban eladható termékeket adhat a hazai piacnak és a külkereskedelemnek.

az üzem egyik hagyományos terméke a tubusos mustár. a tubus alapanyaga az ónozott lemez és a festéséhez felhasznált lakk egyaránt importból származik, ami drágítja a terméket. az új gép hazai gyártmányu műanyagból öt, illetve két és fél dekás, ugynevezett tépőzáras dobozokat készít. a mustár egy részét tubus helyett ebbe töltik. ezzel csökkentik a csomagolási költségeket, és a fogyasztók körét is bővítik, a piaci jelzések szerint ugyanis szállodák, vendéglátó egységek is rendszeresen rendelnek majd belőle, s megközelítően egyharmaddal növelhetik a mustárgyártást. a gép próbaüzeme a napokban indul, s még az idén megjelenik az új termék az üzletekben. a gépsor felhasználásával a sűrített paradicsompürét is a hagyományos konzervdoboz helyett a könnyebben kezelhető, és olcsóbb műanyag dobozokba töltik majd.

egy másik új gépük műanyag zsugorfóliát présel. ezzel csomagolják majd hatos, tizes, illetve tizenkettes kartonokba a készételek egy részét. erre azért van szükség, mert ezek a termékek - a gulyás, a pörkölt, a paprikás készítmények - minőségével ugyan elégedettek a külföldi megrendelők, ám a csomagolást nem találták megfelelőnek; csak kartonokban hajlandók vásárolni. a gép beállításával rövidesen a külföldi megrendelő igénye szerint szállíthatják a konzerveket. /mti/

kg/er/jf/ig hgy

00.15 181182 1665

-. -

sb0007 4 170 mtib1007

telet jelez a hősármány

1982. november 18. - a hideg idő közeledtét jelzi a madárvilág a fejtér megyei sárréten: a füves pusztára megérkeztek a szárnyas téli vendégek, a cserjésekben s a ritkás erdőszéleken feltűntek a süvöltők, a csizék, a zsezsék, a zöldikék és a hősármányok népes csapatai. több ezer apró énekesmadár hangjától zajos a pusztában ezekben a napokban. a magasba nyúló faágakon messzire piroslik a süvöltők tollruhája, s pirkadattól napestig hallani a szürkésbarna hátú, kárminvörös homloku zsezsék fémes csengésű „beszélgetését”, „velük társbérletben ütöttek tanyát a bokrok között a sárgászöld tollazatu, szünet nélkül csicsergő csizék. az erdőszéleket, a ritkás cserjéseket az olivzöld tollu téli pintyék „szállták meg”, s a megfigyelők gyakran látják a fehér sávval tarkított szárnyu hősármányok csapatait is. a téli vendégek egy része nálunk tölti a hideg téli hónapokat, kisebb csapatuk pedig rövid pihenés után tovább vándorol. a sárrét - a vándormadarak őszi, téli találkozóhelye, gazdagon terített asztalt kínál a kis énekeseknek, a bokrok, fák bogyótermése, magvai egész évre elegendő eleségét biztosítanak számukra. /mti/

dáv/s az hgy

00.15 181182 1179

-. -

sb0008 4 160 mtib1008

költözik a kápolna - mosonszentjánoson lebontották, szentendrén újraépítik

1982. november 18. - egy xviii. század eleji fogadalmi kápolnával gazdagszik a szentendrei szabadtéri múzeum kisalföldi tájegysége. a kápolnát mosonszentjánoson emelték, majd az 1831-32-es koleravész idején közadakozásból bővítették, és belsőjét is újjáalakították. ebből az időből valók az oldalsó pillérein elhelyezett festmények, amelyek a kolerajárvány borzalmaikat örökítik meg. az ismeretlen alkotó naiv festői látásmóddal ábrázolta a betegápolás és a tömeges temetés jeleneit. a kápolnát utoljára az 1920-as évek végén renoválták. ekkor készültek belső terének falfestményei és az oltárkép.

a kápolna lebontását utrendezés miatt határozták el, épületét a szentendrei szabadtéri múzeum vásárolta meg a helybéli tanácstól, hogy a kisalföldi tájegység népi építészeti emlékei között újraépítése, értékeit a múzeum-látogatók elé tárja. belső falfestéseit, freskóit eredeti helyükről leemelték, majd magát az építményt lebontották, s már át is szállították szentendrére. a tervek szerint másfél év alatt ismét tető alá hozzák az egykori kápolnát. eredeti helyén, mosonszentjánoson pedig régészeti feltáráshoz kezdenek; a kutatástól azt várják, hogy újabb ismeretek birtokába jutnak a szentanna kápolna történetéből. /mti/

mzs/sza/s az hgy

00.16 181182 1337

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

energiatakarékos kompresszorok egerből

1982. november 18. - az egri finomszerelvénygyárban tovább fejlesztették a kompresszorgyártást: a most elkészült új szerkezetek háztartási hűtőszekrénybe beépítve mintegy husz százalékkal kevesebb energiát fogyasztanak, mint a korábbi gyártmányok. ezeket az energiatakarékos kompresszorokat már a jövő év elejétől sorozatban gyártják és folyamatosan küldik a hazai és a külföldi piacra. ez a korszerűsítés - a belföldi kereskedelem egész évi igényeit figyelembe véve - mintegy 14 millió forint megtakarítást hozhat a lakosságnak és ezzel együtt a népgazdaságnak. az új egri kompresszorok előnye még, hogy kevésbé zajosak mint a régebbiek.

1982.11.18.

ujdonság az is, hogy a gyártmány korszerűsítése során csökkentették az importanyag felhasználását, az ezelőtt külföldön vásárolt gumitömítéseket s különböző öntvényeket ujabban belföldi, illetve saját gyártású alkatrészzel pótolják, megtartva termékeik kifogástalan minőségét.

az egri finomszerelvénygyárban másfél évtized óta gyártanak hűtőgépekhez motorkompresszorokat, amelyekből egyre többet adnak el a hazai és a külföldi piacon; az idén háromszázezer kompresszor gyártására kaptak megrendelést, ez az egri nagyvállalat tizenegy országgal tart fenn rendszeres piaci kapcsolatot; régi vásárlóik között van svédország, finnország, olaszország, de eljutnak az általuk gyártott háztartási kompresszorok thaiföldre is. /mti/

kov/lné/az/ig hgy

00.17 181182 1452

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

karácsonyi fűrjpecsenye

1982. november 18. - a karácsonyi és a szilveszteri ünnepekre pecsenyének való fűrjeket szállít nyugat-európába a pécsi új élet tsz. a háziassított japán fűrj távoli rokona csak a mezei fűrjnek, amely vonuló madár és védett faj. a pecsenyefűrj husa inyencnek való csemege. a közös gazdaság speciális feldolgozó üzemében most kezdték meg az exportra szánt fűrj csomagolását. francia, angol és német nyelvű feliratok jelzik az uticélt. az év végéig összesen négyszázezer vágott fűrjet szállítanak külföldre a mecsekaljáról.

az országban elsőként a pécsi új élet tsz - baranya megye legrégebbi és kilencszerezen kiváló szövetkezete - hozott létre nagyüzemi fűrjtenyésztést, megteremtve a teljes ágazati vertikumot a szaporítástól az értékelésig. szülőpárokat rendelt külföldről, törzstenyésztést alakított ki, és keltetőüzemet épített. a madarakat a háztáji gazdaságokban nevelik fel.

a pecsenyének való fűrj feldolgozására magas fokon automatizált élelmiszeripari kisüzemet épített az idén az új élet tsz. ez saját tervezésében és kivitelezésében mindössze nyolc hónap alatt készült el, mégpedig a tervezettnél olcsóbban, hitel és állami támogatás nélkül. a késztermék teljes egészében exportra kerül. mivel

1982.11.18.

számítani lehet és kell a felvevőpiac ingadozására, az üzemet eleve úgy szervezték meg, hogy más szárnyast - a pillanatnyi keresletnek megfelelően husgalambot vagy rántanivaló csirkét - is fel tudjanak dolgozni benne. /mti/

igó/bné/az/mz hgy

00.17 181182 1502

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

szánkók jánosházáról

1982. november 18. - nyolcvankét ezer szánkót készített idén az iskolabutor és sportszergyár jánosházi gyára. a három különböző méretben gyártott téli sporteszközből ötvenezer kerül a hazai üzletekbe, a többi ausztriába, belgiumba és az nsk-ba szállítják.

a jánosházi szánkók bükkfából készülnek; a tapasztalatok szerint ez a fafajta a legjobb erre a célra, nem véletlen, hogy a külföldi kereskedők is ehhez az anyaghoz ragaszkodnak. /mti/

kre/mné/az/ig hgy

00.18 181182 0505

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

kocsonyahus zalaegerszegről

1982. november 18. - megkezdték a kocsonyahus feldolgozását a magyar hűtőipar zalaegerszegi gyárában, a tavalyi sikeres kísérleti gyártás után az idei év végéig 250 tonnányit készítenek belőle. a szekszárdi és a kaposvári exporthus feldolgozótól vásárolt, tisztított alapanyagot osztályozzák, méretre vágják, majd csomagolják. az egységesen egykilós csomagokban azonos arányban található csülök, bürke, valamint fej- és farokrész. a zalaegerszegi hűtőházból kikerülő kocsonyának valóval a zalai és a szomszédos somogy és vas megyei üzleteket látják el. /mti/

tas/kné/az/gw hg

07.39 181182 0623

-.-

sb0013 4 130 mtib1013

a magyar növénynevelők sikerei /1. rész/

1982. november 18. - a biológiai alapok gyorsütemű fejlődése hozta magával a mezőgazdaság termelési sikereinek jelentős részét; a gazdálkodás tárgyi feltételei ugyanis nem gyarapodtak a szükséges mértékben, ám ezt jó termőképességű növényfajtákkal, hibridekkel a gazdálkodók jórészt ellensúlyozták - mondotta az mti munkatársának kapás sándor, az országos mezőgazdasági fajtakísérleti intézet főigazgatója, aki a hazai növénytermesztés fajta-adottságait és a genetikai előrelépés lehetőségeit elemezte.

a fajtaválaszték általában kielégíti az igényeket, néhány növényi kultúra választékát azonban javítani kell. a rendelkezésre álló vetőmagokkal, szaporító anyagokkal a vi. ötéves terv előirányzatait a nagyüzemek és a kistermelők teljesíthetik, sőt a jelenleg alkalmazott fajták és hibridek jórésze a következő tervidőszakban is jó szolgálatot tesz majd. örvendetes, hogy a hazai növénytermesztők sikerei nyomán új fajtákkal az import egy részét helyettesíteni lehet a hozamok visszaesése nélkül. ami a távlatokat illeti: ahhoz, hogy továbbléphessenek, új nevelési módszereket kell alkalmazni a tudományos műhelyekben. várhatóan az eddiginél is nagyobb szerepet kap a szövettenyésztés - ez jó eljárás a fajták fenntartására és szaporítására -, az évszázadfordulóra pedig az addigra felfejlődő génebesztet kínál lehetőséget új típusu, vagy egészében új növények előállítására, a hibridizáció lehetőségeinek szinte korlátlan bővítésére. ezeken a területeken a hazai kutatóintézetekben figyelemre méltó próbálkozások történnek.

az elmúlt időszakban a buza fajtaválasztéka sokat javult, négy új magyar fajta került köztermesztésre és három van minősítés alatt. további feladat a minőség javítása, az ugynevezett javító buzákból többre lenne szükség. a kukoricatermelők választási lehetősége bővült, mindenekelőtt a korai- és közepes érési idejű fajtákat keresik, jelenleg már ezek adják a vetőmagforgalom 80-85 százalékát. a késői érésűek termesztésével lassan-lassan felhagynak, a magas száritási költségek gazdaságtalanná teszik a különben általában jó termőképességű fajtákat. az elmúlt időszak tapasztalatai bebizonyították, hogy a hibridek érési idejét amugy is más módon kell értékelni, azt kell vizsgálni, melyik adja le leggyorsabban víztartalmát, ez ugyanis a gazdaságos termesztés alapvető feltétele. négy új napraforgó hibrid gazdagítja a kínálatot, a magyar nemesítők évtizedes lemaradást hoztak be velük, valamennyi versenyképes a külföldiekkel. nem lehet ezt elmondani a cukorrépáról, a hazai fajták cukortermése elmarad a külföldiekétől. a magyar dohányfajták sem felelnek meg minden igénynek. /folyt. köv./

kö

07.46 181182 2700

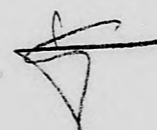
-.-

sb0014 4 130 mtib1014

a magyar növénynevelők sikerei /2. rész/

a vetőmagimport csökkentését teszik lehetővé az új magyar zöldségfélék. egyebek között több új zöldborsó kínálja magát. javult a zöldbab-választék, több a konzervipar igényeinek is megfelelő paradicsomot minősítettek. számos új uborka-, paprikafajta a nemzetközi követelményeknek is megfelel. a gyümölcstermesztésben is nagyobbak a lehetőségek. a meggy fajtaválasztéka a nemzetközi összehasonlítást is kiállja, új hibridcseresznye került a köztermesztésbe, javult a kajsziellátás; az új mandula-kajszi /a gyümölcsnek hosszukás mandulaformája van/ várhatóan rövidesen kedvelt lesz. öt új szőlőfajta vár engedélyezési eljárásra.

a hazai igények - piaci ösztönzése - a jobb minőséget adó fajták és hibridek irányába tolódnak el. egyre inkább érződik, hogy jó árat csak jó minőségű fajtáért fizetnek. ám néhány területen egyelőre még mindig a mennyiségi követelmények a meghatározóak. így például a kiváló minőségű buzafajták esetenként - kisebb termésük és nem megfelelő áruk miatt - nem terjedhetnek el a termelésben.

a szövettenyésztés a nemesítő munka bővítésére kínál lehetőséget. a fás növényeknél már ma is sikerrel alkalmazzák a módszert, amelyet azonban ki lehet terjeszteni más növényekre, például a burgonyára is. az eljárással megoldható a fajták gyors szaporítása, ami a növénytermesztésben a rugalmasabb termékszerkezet-váltás feltétele. egyebek között a tápiószelei kutatók és a szentlőrinci állami gazdaság szakemberei foglalkoznak vele. kezdeti sikerek vannak már a génebérszet területén is. olyan gyakorlati problémák adódnak, amelyekre ha sikerül választ adni, akkor az évszázad végéig általánossá tehető az eljárás. ezzel olyan nagymennyiségű növényi-anyaghoz juthatunk, hogy végső soron nem az új fajták előállítására, hanem a legjobbak kiválasztására lehet a nemesítők és a fajtakisérletezők nagy problémája. az elméleti munka előrehaladott; elsősorban a szegedi biológiai kutató intézetben foglalkoznak a témával. az országos mezőgazdasági fajtakisérleti intézet agrotechnikai központja is igéretes próbálkozások színhelye. /mti/

jf/kö/gw hgy

08.00 181182 2134

-.-

sb0015 4 150 mtib2007

faapritékos hőlégfúvók

1982. november 18. - a somogy megyei tabi építő- és vegyesipari szövetkezetben elkészült az első - itt kifejlesztett - faapritékkal, illetve fahulladékkal működő, nagyteljesítményű hőlégfúvó, amely elsősorban az olajos hőlégfúvók helyettesítésére alkalmas. az új típusu berendezés egy töltettel tíz-tizenkét órán át működik, ezalatt semmiféle kezelést nem igényel. jó hatásfokkal használható a mezőgazdaságban fejő- és tejházak, szárítók, valamint ipari csarnokok fűtésére. az első példányt a zalaegerszegi faipari vállalatokhoz szállították, de már több más vállalat is rendelt belőle, köztük a kaposvári agroker, szolnok és veszprém megye üzemei. a szövetkezet által kifejlesztett berendezés automatizáltsága, műszaki jellemzői megfelelnek a hasonló nszk-beli gyártmányoknak. a külföldi csaknem nyolcszáz ezer forintba kerülne - valutában -, a tabiak által teljes egészében hazai anyagból előállított berendezés ugyanakkor száznyolcvanezer forintért

kapható. széleskörű alkalmazása azért is kívánatosnak látszik, mert hazánkban évente kétmilliárd forint értékű fahulladék, forgács megy veszendőbe, ennek hasznosítása révén nagymennyiségű drága fűtőolajat lehet megtakarítani. /mti/

káp/hné/az/gw hgy

08.13 181182 1236

-.-

sb0016 4 150 mtib1015

kísérleti kukoricák - betakarították a kisparcellák termését

1982. november 18. - betakarították a kisparcellák termését az mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetének kísérleti gazdaságában, másfél hónap alatt több ezer parcelláról törték le a kukoricát. hazai és külföldi hibridek, fajták, fajtajelöltek „vizsgáztak”, a kísérletek során. terméseredményeik, agronómiai és biológiai tulajdonságaik alapján választják ki majd közülük a továbbtermesztésre, újabb próbára alkalmasakat. egyetlen esztendő eredményei alapján ugyanis nem döntenek egy kukorica sorsáról sem, mindet több évig vizsgálják, hogy felszínre kerüljenek a rejtett jó és rossz tulajdonságaik is.

a martonvásári kutatók a kukoricatermesztés gazdaságosságának növelése és biztonságának javítása érdekében a mostaninál sokoldalubb és egészségesebb fajtaarányok kialakítását szorgalmazzák. e cél érdekében igen sok kukoricát próbáltak ki az idén is. közülük husznál több olyan fajta is vizsgázott, amely megfelelő körülmények között nyolc-tíz tonnás termésátlaggal fizethet, emellett számos kimagasló agronómiai tulajdonsága van: a betegségekkel szemben ellenálló, bőtermő s géppel betakarítható. /mti/

dáv/az/gw hgy

08.39 181182 1210

/m

-.-

bel

- 14 -

1982.11.18.

sb0017 4 130 mtib1017

kitüntetések a honvédelmi eszme szolgálatáért

1982. november 18. - eredményes katonai pályára irányítói tevékenységükért pedagógusokat, intézményeket tüntetett ki czinege Lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter. az elismeréseket Kovács Pál altábornagy, az mm személyügyi főcsoportfőnöke, miniszterhelyettes csütörtökön a magyar néphadsereg művelődési házában adta át. a haza szolgálatáért érdemérem különböző fokozatait 46 pedagógus, pályaválasztási szakember és társadalmi szervezetek aktivistája kapta. jutalomban harminchatan és hat oktatási intézmény kollektívája részesült. a katonai pályára orientáló tevékenységéért 32 tartalékos tisztet léptettek elő magasabb rendfokozatba. /mti/

t és/mm/ag/zsu hgy
10.08 181182 0730

-. -

sb0018 4 170 mtib1019

életmentő tanulót tüntettek ki

1982. november 18. - szatmári Mihályt, a szentesi 603. számú szakmunkásképző intézet tanulóját életmentő emlékéremmel tüntették ki. a másodéves szakmunkástanuló szeptember 14-én a szentesi kurca patak iszapos, hináros vizéből élete kockáztatásával 15 éves lányt mentett ki. az önfeláldozó magatartást tanúsító szatmári Mihálynak csütörtökön szegeden szabó sándor, a csongrád megyei tanács elnöke adta át a kitüntető emlékérmét. /mti/

dén/f/ká/gw olt

10.29 181182 0500

-. -

bel

- 15 -

1982.11.18.

sb0019 4 150 mtib1022

felszedték a cukorrépát

1982. november 18. - csütörtökön az utolsó hektárakról is felszedték a cukorrépát Győr-sopron megyében. Rábaköz, szigetköz, a Hanság vidéke és a Győr környéki síkság az ország fő cukorrépa-termelő körzetei közé tartozik, ahol az idén több mint 12 ezer hektáron termelt a cukor alapanyaga. a répát a petőházi, illetve az ácsi cukorgyár dolgozza fel. a répa-terület háromnegyed részét folyamatosan öntözték, így a termésátlagok magasak voltak. a petőházi cukorgyárban a jó termés hatására hosszabb lesz a gyártási időny annak ellenére, hogy a napi feldolgozás mennyiségét 500 tonnával növelték az elmúlt évihez képest. várhatóan 125 napig tart a gyártás. /mti/

cser/sza/kö ká olt

11.21 181182 0717

-. -

sb0020 4 160 mtib1023

magyar filmsiker münchenben

1982. november 18. - hazaérkezett münchenből az európai filmfőiskolák második vetélkedőjén résztvevő magyar küldöttség. a 19 ország filmművészeti felsőoktatását képviselő számos film közül tizet díjaztak. ezek között két magyar film volt.

a legjobb játékfilm címét nyerte el a mágikus pillanatok, amelyet diplomamunkájaként forgatott a székesfehérvári bory-várban a film rendezője és operatőre, a most végző novák Emil. a bajor televízió különdíját kapta a Róbert és Róbert című rövidfilm Janisch Attila rendező és Dér András operatőr másodéves vizsgafilmje. a különdíjat felajánló bajor tv a film adásjogát is megvásárolta. /mti/

csb/kö ag olt

11.28 181182 0697

-. -

sb0021 4 130 mtib1025

tüzesetek

1982. november 18. - tűz ütött ki a szabolcs-szatmár megyei nagykállón a biriszőlő ut 22. számú lakóépületben. a teljes terjedelmében égő 96 négyzetméteres nádfedelű lakóépületben tartózkodó 62 éves miklósi józsef súlyos égési sérüléseket szenvedett és életét veszítette. a helyszíntre vonult tűzoltóegységek a tüzet hajnalra eloltották. a tűz keletkezési okainak vizsgálata folyamatban van.

x x x

a dunai vasmű orvosi rendelője előtt huzódó egy méter átmérőjű gázvezeték karbantartási munkálatai közben nyílt láng használata miatt a kamragáz meggyulladt. a közelben tartózkodó horváth gáspár 29 éves perkátai lakos és molnár józsef 34 éves dunaujvárosi lakos másodfoku égési sérüléseket szenvedett, a mentők a dunaujvárosi járási kórházba szállították őket. sérülésük súlyos, de nem életveszélyes. a nagy erővel helyszíntre vonult tűzoltóegységek a dunai vasmű vállalati tűzoltóinak közreműködésével a tüzet az esti órákra eloltották. a tüzeset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség és tűzoltóság megkezdte. /mti/

mm/zsu hgy
12.33 181182 1063

--

sb0022 4 150 mtib1026

magyar építész amerikai elismerése

1982. november 18. - callmeyer ferenc építészt, a magyar építőművészek szövetsége vezetőségének tagját kiváló építészeti tevékenységének elismeréseként az amerikai építészek szövetsége tiszteletbeli tagjává választotta. /mti/

sb/mi/kö bam hgy
12.38 181182 0294

--

sb0023 4 160 mtib1027

pécsi diákkórus olomoucban

1982. november 18. - a csehszlovákiai olomouc városba utazott vendégszereplésre csütörtökön a pécsi leővey klára gimnázium leánykara. a 82 tagú együttes - szabó szabolcs karnagy vezetésével - három alkalommal lép fel a morva-parti városban. a pécsi diákok elsősorban a kortárs magyar zeneszerzők műveit szólaltatják meg műsorukban. a vendégszereplés során kapcsolatot kívánnak teremteni az olomouci kulturális központ középiskolás kora énekkarával. a terv szerint a csehszlovák dalosok tavasszal látogatnak el hazánkba és bemutatkoznak pécssett. /mti/

igó/bné/st/zsu hgy
12.39 181182 0613

--

sb0024 4 130 mtib1028

husáruház nyílt zalaegerszegen

1982. november 18. - husáruház nyílt csütörtökön zalaegerszegen. a legfőbb szállító, a zala megyei állatforgalmi és husipari vállalat termékeinek teljes skáláját kínálják, s a baromfi-, valamint a hűtőipar gyártmányából szintén nagy a választék. az eladótérben elhelyezett korszerű hűtőpultok nemcsak a nagymennyiségű áru tárolására, hanem bemutatására is alkalmasak. az üzletben reggeltől estig többek között kolbászt, hurkát, oldalast és grillcsirkét sütnék helybéli fogyasztásra. 1985-ig további husáruházakat is nyitnak zalában - nagykanizsán és keszthelyen. /mti/

tas/kné/kö st hgy
12.47 181182 0636

A

--

sb0025 4 130 mtib1029

Lakossági ügyintézés a tanácsoknál - a békés megyei neb ülése

1982. november 18. - a lakosság ügyeinek jelentős része nem igényli a személyes megjelenést a tanácsoknál és más hivatalos helyeken, ennek ellenére az állampolgárok legtöbbször még az írásban előterjesztett kérelmeket is személyesen viszik be, adják át az illetékeseknek, s az erre fordított idő nagyrészt a munkaidőt terheli. ezt állapította meg a békés megyei népi ellenőrzési bizottság vizsgálata, amelynek összegzését a bizottság csütörtökön békéscsabán tartott ülésén vitatták meg.

a vizsgálat során kitűnt, hogy ahol az ügyfélszolgálati irodák átfogják az egységes szakigazgatási szerv teljes hatósági munkáját, az ügyélforgalom tulnyomó része ezekben az irodákban bonyolódik le. ez lehetővé teszi, hogy a tanácsi apparátus többi része zavartalanul intézhesse egyéb szakmai és szervező feladatait. az ilyen irodákban a lakosságot érintő ügyeknek szinte teljes körét érdemben el tudják intézni. az ülésen bíralták a vállalatoknál és intézményeknél működő jogsegélyszolgálatot, amely ritkán kapcsolódik be a dolgozók ügyeinek intézésébe, pedig ezzel csökkenthető lenne a munkaidőkiesés és az ügyélforgalom. szóvá tették a népi ellenőrök, hogy a tanácsoknál, intézményeknél csak kevés helyen van kellően megoldva a hosszabb ideig távollévő ügyintézők helyettesítése. ennek következtében az ügyintézés lelassul, sőt olykor teljesen szünetel. ugyanakkor elismerően nyugtázták, hogy a minisztertanács tanácsi hivatala irányelveinek alapján a megyében a legtöbb tanácsnál egyszerűsítették az állampolgárok ügyének intézését, s a helyi tanácsok saját erőforrásaik felhasználásával is sokat tettek a korszerű, gépesített adatfeldolgozás megteremtéséért.

a szombati ügyélfogadásról a vizsgálat alapján az a vélemény alakult ki, hogy a dolgozók ezt a napot inkább a pihenésre és egyéb teendőik elvégzésére fordítják, nem szívesen keresik fel ilyenkor a tanácsoknál ügyeletet tartó hivatalokat. így ezeket az ügyeket sok helyen meg is szüntették. /mti/

bty/ke/kö st hgy

13.09 181182 2063

-.-

sb0026 4 130 mtib1030

halálos balesetek

1982. november 18. - fejér megyében, polgárdi külterületén dr. szandányi istván, 47 éves orvos, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte pongor lajos 57 éves nyugdíjas, sámsónházi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

dunaföldvár külterületén, király ferenc, 56 éves gépkocsivezető, pécsi lakos, tehergépkocsival nekiütközött az uttest jobb oldalán műszaki hiba miatt álló nehézgép-szállító járműnek. a baleset következtében a tehergépkocsi vezetője könnyű sérülést szenvedett, utasa weler lászló, 42 éves anyagbeszerző, pécsi lakos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint király ferenc nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

a győri rába vagon- és gépgyár acélöntődjében munka közben egy öntvény eldőlt és másfél méter magasból lesodorta kovács károly, 53 éves kötöző, győri lakost, aki a kórházban meghalt. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

mm/ag/zsu hgy

13.18 181182 1080

-.-

sb0027 4 180 mtib1031

időjárásjelentés /1.rész/

1982. november 18. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. november 18-án 13.00 órakor:

nyugat felől felhősödés, esővel

délnyugat-európában, valamint kelet-európa egy részén magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el. így az említett területeken általában kevés a felhő, a reggeli órákban helyenként ködös, de ettől eltekintve száraz az idő. középpontjával a brit-szigetek északi térségében nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében nyugat, északnyugat felől különböző nedvességtartalmu és hőmérsékletű léghullámok érkeznek nyugat-északnyugat-európán át szárazföldünk belseje felé. vonulásukat erősen megnövekvő felhőzet, gyakori eső, valamint szélerősödés jelzi.

hazánkban szerdán borult idő volt. országszerte esett az eső, főként nyugaton és északon szórványosan havas eső, hó is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 9 mm között váltakozott. az északnyugati, északi szél több helyen megerősödött, helyenként viharos széllelkések voltak. a hőmérséklet napközben általában 3-7 fokig emelkedett. csütörtök hajnalra mínusz 5 plusz 3 fokig hűlt le a levegő. a reggeli órákban néhány helyen köd képződött. ma délelőtt a keleti megyékben kissé felhős volt az ég, az ország többi részén derült idő volt. egy-két helyen még köd maradt. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken 0-2, máshol 3 és 9 fok között alakult.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 4,0 fok volt, a százéves átlagnál 0,2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mb, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

nyugat felől lassanként megnövekszik a felhőzet, és többfelé várható eső. a délies szél megélénkül. éjszaka keleten köd képződik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 0-5, keleten 0, mínusz 5 fok. a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 3 és 7 fok között várható.

/folyt./

zsu hgy
13.40 181182 2053

sb0028 4 180 mtib1032

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

lassan befelhősödik az ég, de eső még nem valószínű. a délies szél időnként megélénkül. a hőmérséklet 21 órakor 4, pénteken hajnalban 1 fok körül alakul.

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

a felhőzet fokozatosan felszakadozik. csapadék a hét végére már nem várható. az éjszakai lehülés erősödik. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 5, 0 fok között lesz, a legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között várható. jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területén nem várható.

a duna vizállása budapestnél 155 cm, hőmérséklete 6,2 fok. /mti/

zsu hgy
13.44 181182 0798

sb0029 4 130 mtib1033

közalkalmazottak szakszervezete: vizsgálat a taggyűlések szerepéről

1982. november 18. - a szakszervezeti taggyűlés gyakran csak a beszámolás szintere, hiszen sokszor már lezárt kérdéseket terjesztenek a tagság elé. egyebek között ezt állapította meg legutóbbi ülésén a közalkalmazottak szakszervezetének budapesti bizottsága, amely összegezte a szakszervezeti taggyűlések működésével foglalkozó széleskörű felmérés tapasztalatait. ezek szerint az alapszervezetek mindenütt foglalkoztak olyan „kötelező”, témákkal, mint a költségvetés és a gazdálkodás, a bérezés és jutalmazás elvei, a munkaügyi, a szervezeti és működési, valamint a törzsgárda-szabályzat módosítása, és több helyen szóba került az ötnapos munkahétre való áttérés, a munkahelyi demokrácia érvényesülése, a munkafegyelem, a munkahelyi nevelés is.

számos példa bizonyítja, hogy a taggyűléseken akkor nagy az aktivitás, ha nem már elhatározott döntésről tájékoztatják a tagságot, hanem a témákat több alternatívában terjesztik elő. ilyen volt egyebek között a ix. kerületi tanácsnál rendezett taggyűlés, amelyen a bérezés és jutalmazás irányelveit tárgyalták meg, s mintegy 20-25 hozzászólás után az előterjesztést visszadták átdolgozásra. figyelemre méltó, hogy a hivatali munka segítésének kérdéseit önálló napirendként a közművelődési intézmények közül mindössze egyetlen helyen, a szépművészeti muzeumban tárgyalták meg.

jó példa az mta szociológiai kutató intézetéé, ahol a szakszervezeti taggyűlésen felvetett javaslatokat, észrevételeket havonta megtárgyalja az igazgatótanács ülése.

több kis alapszervezet jelezte: nehezen birkóznak meg a kötelező adminisztrációs feladatokkal. az mta zene tudományi intézetében például formálisnak tartják a különböző intézkedési terveket és jelentéseket, ha azokat uniformizálják, figyelmen kívül hagyva a kis alapszervezetek sajátosságait.

a közalkalmazottak szakszervezetének budapesti bizottsága szerint már a munkaterv készítésekor célszerű kikérni a tagság véleményét a napirendekről, ugyancsak hasznos volna már ekkor meghatározni az egyes tanácskozások jellegét, vagyis azt, mi az amiben állást foglal, dönt, vagy amit egyszerűen tudomásul vesz a taggyűlés.

/mti/

sr/mi/ag/zsu ie
14.36 181182 2238

--

sb0030 4 160 mtib1034

sajtótájékoztató a kis darázs című francia film magyarországi bemutatója alkalmából

1982. november 18. - csütörtökön a mokép budapesti központjában sajtótájékoztatót tartottak a kis darázs című francia film bemutatója alkalmából. a tájékoztatón megjelent az alkotók egy csoportja: jóska pilissy a film rendezője, viviane villamont forgatókönyvíró és emília montgenet a film gyermekfőszereplője.

a negyvenes évek végén játszódó történet, gyermekfőhőse - a kis darázs - állandóan veszekedő szülők között él. a film a szétszakadó család megjelenítésével apa és lánya tiszta emberi kapcsolatáról rajzol megrendítően hiteles képet.

a sajtótájékoztatón a forgatókönyv írója, viviane villamont arra a kérdésre válaszolva: miért írta meg a kis darázs-t, így válaszolt: „egy napon éreztem, hogy írnom kellene apámnak, és elmondani mindazt, amit sohasem mondhattunk ki a szavakkal. két hét múlva meghalt, és én még el sem kezdtem az írást. ezért írtam a könyvet. ez egy szerelmes levél, egyedülálló és mindenkiétől különböző szerelem, tiszta és teljes, amit egy kislány érezhet az apja iránt,„ a könyv egyébként magyar nyelven is megjelent. /mti/

di/mi/ag/zsu ie
14.49 181182 1180

--

sb0031 4 150 mtib1035

szénhidrogén-ipari kutatás békásmegyeren - új telephelyet avattak

1982. november 18. - csütörtökön ünnepélyesen felavatták a százhalombattai magyar szénhidrogénipari kutató-fejlesztő intézet békásmegyeren felépített 32 ezer négyzetméter alapterületű telephelyét. az ötszintes központi épületet korszerű laboratóriumokkal és kutatóhelyekkel szerelték fel. az új létesítményt lengyel szakemberek építették. a lengyel budimex és chemobudova közös vállalkozása jó minőségben és határidőben készült el.

kapolyi lászló ipari államtitkár avatóbeszédében kiemelte, hogy az új létesítmény elősegíti energiapolitikai stratégiánk megvalósítását, annál is inkább, mert a budapesti laboratóriumok eddig szétszórta és gyengén felszerelt kutatóhelyeken dolgoztak. emlékeztetett arra, hogy százhalombattán, a közelmúltban hasonló korszerű létesítmény készült el. a lengyel építőipar részvétele magyarországi beruházásokban immár hagyománynak számít - mondotta - , lengyel munkások most is dolgoznak például a paksi atomerőmű építkezésénél, különböző bányafeltárásoknál, de az energiaipari ágazaton kívül más területeken is, például a videoton új üzemszékeinek építkezésein. a most elkészült intézetben egyebek között földgázhasznosító vizsgálatokat végeznek, új kutatási programokat, lelőhelyfeltárási terveket készítenek, és részt vesznek a kőolaj feldolgozásából származó termékek, például kenőolajok fejlesztésében is. [az intézet központjában

tadeusz pietrzak, lengyelország budapesti nagykövete arra utalt, hogy a kulcsrakész üzemek építése egyre nagyobb szerepet kap a magyar-lengyel együttműködésben. a lengyel építőipar nagy tapasztalatokat szerzett, hiszen szakemberei a legtöbb szocialista országban, s nyugat-európában és észak-afrikában is dolgoznak, gyárakat, lakótelepeket építenek, de az ország adottságaiból adódóan leginkább az energiaipari beruházásokban jártasak. az ilyen irányú együttműködés a következő években tovább bővíülhet - hangsúlyozta.

/mti/

t sz/mm/bam/mz ie

15.13 181182 1979

As

--

sb0032 4 150 mtib1036

bevált a mosható festékvakolat

1982. november 18. - kiállta a gyakorlat próbáját a mosható festékvakolat - állapították meg a gyártó, a budalakk festék- és műgyantagyár, valamint a felhasználó állami, tanácsi és szövetkezeti építőipari vállalatok szakemberei a csütörtökön budapesten rendezett értekezletükön. eddig már csaknem 17 millió négyzetméternyi épületfelületen alkalmazták sikerrel a nemesvakolatot helyettesítő műanyag alapú festékbevonatot. használatukkal hangulatosabbak lettek budapest felújított utvonalai, s ugyanakkor az időálló műanyag festékvakolat több évtizedig védi eredeti színhatásában az épületeket az időjárás viszontagságaitól. a homlokzatra tapadt szennyeződések nagy nyomású vizsugárral távolíthatók el, s az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a tisztítás semmiféle károsodást nem okoz a vakolat szerkezetében, sőt az első mosás után kevésbé piszkolódnak a falak.

a műanyag alapú festékcsalád licencét 1974-ben vásárolta meg egy nszk-beli cégtől a budalakk, s ma már 12 féle festéket kínálnak 120 színárnyalatban, a külföldivel azonos minőségben. négy festékfajtának a gyártási jogát, recepturáját is megkapták. az oldószerrel hígítható festékek után jövőre a vízzel hígítható festékek is már teljes egészében a magyar vállalatnál készülnek, a többihez a koncentrátumot továbbra is az nszk-beli partnervállalat szállítja. a tervek szerint a festékcsalád valamennyi tagjának gyártási eljárását folyamatosan átadják. /mti/

be/bam/er ie

15.28 181182 1489

--

sb0033 4 150 mtib1037

kitüntetés

1982. november 18. - az elnöki tanács gácsi Lászlónénak, a dunaujvárosi papírgyár szakszervezeti bizottsága titkárának, a szakszervezeti mozgalomban végzett több évtizedes, eredményes társadalmi tevékenysége elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést Lux János, a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének főtákará csütörtökön adta át. /mti/

sl/mz ie

15.42 181182 0465

--

sb0034 4 150 mtib1038

a tüzálló anyag-import csökkentéséért

1982. november 18. - felméri az öntődék tüzálló anyag-igényét, közvetítő szerepet vállalnak a gyártók, valamint a felhasználók között, és kapcsolatot teremtenek az alapanyagokat adó bányavállalatokkal is - határozták el észak- és közép-dunántul kohászati szakemberei a csütörtökön veszprémben, az akadémiai bizottságnál megtartott metallurgiai tanácskozáson. erre a koordináló munkára igen nagy szükség van, hiszen hazánkban az ipar évente több mint egymilliárd forint értékű import tüzálló anyagot használ fel, s ebből jelentős mennyiséggel részesednek az öntődék is. a 200 hazai öntőde közül több már saját fejlesztés útján próbálkozott az import anyag helyettesítésével, így például a mosonmagyaróvári fémszerelvény gyár elérte, hogy 40 kemencéjét hazai termékkel látja el. az öntődék többsége azonban saját erőből nem tudja megoldani az import helyettesítést. a veszprémi tanácskozás az öntődéknek ezt a célt szolgáló széleskörű együttműködését szorgalmazta. /mti/

bév/nné/kö st ie

15.44 181182 1041

as

--

sb0035 4 150 mtib1039

befejeződött a nemzetközi ruhaipari konferencia /1. rész/

1982. november 18. - csütörtökön a mtesz székházában befejeződött a háromnapos nemzetközi ruhaipari konferencia, amelyen több mint 30 hazai és külföldi szakember tartott előadást a ruhaipari technológiák fejlesztésének eredményeiről, a minőség szabályozásról, és a szakemberképzésről. Mind a magyar, mind a külföldi előadásokban számos megvalósítható javaslat hangzott el.

világviszonylatban is újdonságnak számít az a lengyel szakemberek által kidolgozott elektronikus rendszer, amelynek segítségével lényegesen lerövidíthető a férfizakók gyártáselőkészítésének ideje. Lényege, hogy számítógépbe táplálják az emberi test négy alapmértékét: a magasságot, a mellbőrséget, a derék bőséget és a csipő bőséget, de már ugynevezett konfekcióprofilok formájában, amelyek megfelelnek a tervezett ruhadarab körvonalainak. A szerkesztési program után a gép a rajzasztalon néhány perc alatt megrajzolja, elkészíti a zakósablonokat. A szakemberek szerint bizonyára mód lesz arra, hogy együttműködés keretében a lengyel szabadalmat, a sablonkészítő elektronikus rendszert átvegye a magyar ipar.

a résztvevők megismerkedhettek hazai újdonságokkal is, köztük a csepel 451 automata vasalóberendezéssel, amelyet a csepel művek jármű- és konfekcióipari gépgyárának tervezőgárdája a könnyűipari műszaki főiskola és a szovjet orelo nillegmas kutató intézet bevonásával fejlesztett ki. A berendezés javítja a késztermék minőségét, mert a hagyományos módszernél sokkal precízebben dolgozik; továbbá energia- és munkaerő-megtakarítást is eredményez. Az eddigi vasalósort általában hatan kezelték, az új géphez mindössze két ember szükséges, s három zakót egy perc alatt vasal ki az automata. /folyt. köv./

mg/mi/s

15.52 181182 1770

As

-.-

sb0036 4 150 mtib1040

befejeződött a nemzetközi ruhaipari konferencia /2. rész/

több előadó foglalkozott a minőség javításának módszereivel. A május 1. ruhagyárban például kidolgozták a minőség szabályozás új módszereit: a korábbinál szigorúbb és konkrétabb minőségi követelményeket írnak elő valamennyi munkafolyamatra, a tervezéstől az előkészítő munkákon keresztül a késztermék végső adjusztálásáig, s a követelmények betartását rendszeresen ellenőrzik. A jövőben a dolgozók ösztönzésében is nagyobb helyet kap a minőség, az eddiginél nagyobb mértékben részesülhetnek ennek alapján anyagi és erkölcsi elismerésben.

az előadásokon szó esett a hazai szakemberképzés gondjairól is. Elmondták, hogy a ruházati szakma nem túl vonzó a fiataloknak, egyebek közt azért, mert nem elég köztudott, hogy ma már a legtöbb üzemben korszerű automatákon, nem pedig a hagyományos „lélekölő”, futószalagon dolgoznak. A fékon fehérneműgyárban rendszeresen üzemlátogatásokat szerveznek, hogy a fiatalok megkedveljék a szakmát. Általában hiányoznak a ruházati üzemekből a középvezetők, a technikusok, s ennek a gondnak az enyhülését a technikusképzés közeljövőben tervezett korszerűsítésétől várják a vállalatok. Gondot okoz az is, hogy a főiskolán végzett üzemmérnököknek nem megoldott a továbbképzése, amennyiben a műszaki egyetemre kívánnak jelentkezni, az első évfolyamtól kell kezdeniük tanulmányaikat. Az előadók javasolták: a könnyűipari műszaki főiskola és az egyetemek közösen keressenek megoldást, hogy az üzemmérnökök magasabb képesítést szerezhessenek. /mti/

mg/mi/s sl ie

15.55 181182 1567

As

-.-

sb0037 4 150 mtib1041

tanácskozás a tsz kiegészítő tevékenységről.

1982. november 18. - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek majd mindegyike ma már foglalkozik valamilyen, nem szorosan vett mezőgazdasági tevékenységgel. a kiegészítő tevékenység értéke tavaly meghaladta a 60 milliárd forintot, ami a közös gazdaságok összes termelési értékének mintegy harmadát adta. - állapították meg a tot székházában csütörtökön megrendezett tanácskozáson, amelyen az alaptévékenységhez szorosan nem tartozó munkák helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit vitatták meg.

a mezőgazdasági termelésen kívüli tevékenység az elmúlt 5-6 évben egyenletesen, évente átlagosan 18-20 százalékkal növekedett. a termelésen belüli aránya azért ilyen magas, mert a rendelkezések szerint az alaptévékenységtől külön kell választani az élelmiszerfeldolgozást, és például a háztáji integrációban végzett kereskedelmi tevékenységet is, amelyek jelentős bevételekhez juttatják az üzemeket. az értekezleten rámutattak arra, hogy ezek a munkák természetesen részei egy-egy mezőgazdasági nagyüzem tevékenységének, lévén, hogy helyben megtermelt és mezőgazdasági eredetű alapanyagok feldolgozásáról, forgalmazásáról van szó, s indokolatlannak tartották a megkülönböztetést.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa - a szövetkezetek megyei szövetségeinek részvételével - rendszeresen segíti a tsz kiegészítő tevékenység kibontakoztatását. ennek is köszönhető - továbbá a belső ellenőrző munka színvonalának javulásával is magyarázható -, hogy a munkák szabályszerűsége sokat javult; tiltott tevékenységet a gazdaságok nem folytatnak, és a szükséges formásoknak döntő többségükben eleget tesznek. esetenként azonban még hiányos a részlegnek szervezésének szabályozása, és megesik, hogy a bizonylati és az okmányfegyelem nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. a munkahelyek egészségügyi, balesetvédelmi, biztonságtechnikai és társadalmitulajdonvédelmi helyzete igen változó. az ellenőrzések megállapításait a szövetkezetek általában igyekeznek figyelembe venni, sokfelé azonban a korszerűbb megoldások alkalmazását az anyagi eszközök hiánya átmenetileg megakadályozza.

sokan bírálták az értekezleten az ugynevezett vándorló brigádokat, amelyek az iparból a tsz-be, majd onnan vissza, a munkahelyek között kiszámíthatatlanul vándorolnak. a tanácskozás résztvevői úgy vélték, a kétes munkaerőkösű csapatokat távol kell tartani a közös gazdaságoktól. a tanácskozáson szó volt arról is, hogy a bérek, fizetések a tsz-ek ipari tevékenységet folytató munkahelyein semivel sem magasabbak, mint az iparban. a beszámolók.

szerint a tsz-ek nem mezőgazdasági tevékenységének keretében gyártott termékekre és a szolgáltatásokra tartós igény mutatkozik. a munkákat, a szolgáltatásokat ujabban több évre szóló szerződésekkel kötik le. /mti/

jf gw/er ie

16.03 181182 2765

-.-

sb0038 4 130 mtib1042

spd-képviselő látogatása

1982. november 18. - az mszmp központi bizottságának meghívására november 14-18. között budapesten tartózkodott gerhard schröder, a német szociáldemokrata párt /spd/ parlamenti frakciójának tagja. az spd képviselőjével megbeszélést folytatott szürös mátyás, a kb tagja, a külügyi osztály vezetője és horn gyula osztályvezető-helyettes. gerhard schröder az „spd kül- és biztonságpolitikája”, címmel előadást tartott a kb társadalomtudományi intézetében. /mti/

pá/ag/er ie

16.06 181182 0515

-.-

sb0039 4 160 mtib1043

gyermek zongoraverseny díjasai

1982. november 18. - a csehszlovákiai usti nad labemben megrendezett gyermek zongoraversenyen megosztott harmadik díjat kapott morzsa oszkár és várjon dénes, mindketten a zeneművészeti főiskola előkészítő tagozatának hallgatói, keveházi gyöngyi és nádor györgy tanárok növendékei. /mti/

i/sc/ag/er ie

16.07 181182 0350

-.-

sb0040 4 160 mtib1044

baráti találkozó a szovjet kultúra és tudomány házában

1982. november 18. - csütörtökön magyar kulturális, irodalmi intézményekkel ismerkedtek a szovjet irodalom napjai eseménysorozatára hazánkba érkezett szovjet író és költő vendégek. ellátogattak a szovjet irodalom című folyóirat szerkesztőségébe, ahol e. fehér pál főszerkesztő-helyettes tájékoztatta a szovjet írőküldöttséget a baráti ország irodalmi életéről, magyarországi népszerűsítéséről, megjelentetéséről.

a szovjet iródelegáció felkereste az európa könyvkiadó szerkesztőségét is, ahol gerencsér zsigmond főszerkesztő számolt be a klasszikus orosz és a mai szovjet irodalom magyarországi kiadásáról, a szovjet irodalmi élet újdonságait, jelentős alkotásait nyomon követő kiadáspolitikáról.

délután a szovjet kultúra és tudomány házában baráti találkozón vettek részt a szovjet alkotók. a rendezvényen, amelyen fodor andrás, a magyar írók szövetségének alelnöke üdvözölte a megjelenteket, a szovjet vendégek találkoztak műveiket magyarra ültető műfordítókkal, írókkal, költőkkel, és tapasztalatot cseréltek a fordítással kapcsolatos művészi műhelymunka kérdéseiről. /mti/

km/pá/-ár/er ie

16.09 181182 1175

--

sb0041 4 150 mtib1046

száz éves a törley pezsgőgyár

1982. november 18. - a törley pezsgőgyár csütörtökön ünnepelte alakulásának 100. évfordulóját. a nagyhirű budafoki üzem a centenárium évére egy év alatt megkétszerezte a termelést; csaknem 20 millió palackot töltenek meg az idén az italkülönlegességekkel. a gyár 12 féle pezsgőt állít elő, s termékei kétharmadát exportálja.

ugyancsak csütörtökön avatták budafokon a felújított francois pezsgőgyárat, amelyet 1886-ban alapítottak. az üzemben a második világháborús károk miatt szűnt meg a termelés. épületeit most felújították, korszerű francia gépsorokat szereltek fel, s az összesen mintegy 30 millió forintos beruházás eredményeként ismét megindul a pezsgőgyártás.

as

az ünnepség alkalmából papócsi lászló mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes a törley gyár vezetőinek jubileumi oklevelet adott át. /mti/

i kg/s jf ie

16.29 181182 0888

--

sb0042 4 150 mtib1047

tanácskozás a kedvezőtlen adottságu mezőgazdasági üzemek helyzetéről

1982. november 18. - a kedvezőtlen adottságu mezőgazdasági üzemek fejlődésének közgazdasági feltételeivel és lehetőségeivel foglalkozó kétnapos országos tanácskozás kezdődött csütörtökön miskolc-tapolcán, csaknem kétszáz szakember részvételével.

mint többek között elmondták, a legutóbbi vizsgálatok szerint jelenleg háromszáznyolcvanöt tartósan veszteséges, illetve alacsony jövedelmű termelőszövetkezet van magyarországon. közülük százkilencven a kedvezőtlen földrajzi adottságok miatt, kilencvenöt pedig a vissza-visszatérő ár- és belvízkárok miatt tartozik ebbe a kategóriába. e gazdaságok csak állami támogatással, társadalmi segítséggel és más gazdaságokkal együttműködésben képesek fenntartani magukat. a tanácskozás előadói és felszólalói azonban rámutattak arra is, hogy számos gyenge termelőszövetkezetben a kedvezőtlen földrajzi adottság csak az egyik összetevője a veszteséges gazdálkodásnak. helyenként és rendszerint következményként más negatív tényezők is halmozódnak: nincs hozzáértő szakember, hiszen nincs, ami az adott gazdaságban vonzza az agrármérnököket, közgazdászokat, s általában nehéz olyan segítő partnert, erősebb mezőgazdasági üzemet találni, amely bizonyos termelési területen kooperálna a gyengébbel. gond az is, hogy a lehetőség szerinti legoptimálisabb termelési szerkezet kialakításához nincs pénze a gazdaságnak, nem tudja beszerezni az ehhez szükséges célgépeket, gépsorokat.

a tanácskozás résztvevői mindent összesítve úgy foglaltak állást, hogy a vissza-visszatérően veszteséges, támogatásra szoruló gazdaságok viszonylag nagy száma, illetve a birtokukban lévő termőterületek nagysága miatt az állami támogatást tovább finomítva, de feltétlenül fenn kell tartani, ugyanakkor - mint azt a vitában felszólalók hangsúlyozták - fokozni kell a gazdaságok kölcsönös előnyökön alapuló együttműködését, különböző társulásokat kell létrehozni, és ki kell terjeszteni az „erősebb segítse a gyengéket,

as

mozgalmat, azokon a helyeken viszont, ahol a kedvezőtlen földrajzi adottságok - a domborzati viszonyok, az állandósult talajvízenyő és a belvizek - miatt a mezőgazdasági termelés csak minimális mértékben lehetséges, kisüzemi jellegű termelés-szervezési megoldásokat kell keresni és alkalmazni, vagy különféle szolgáltatásokat végző melléküzemágak létrehozását kell szorgalmazni.

a kedvezőtlen adottságu mezőgazdasági üzemek helyzetével foglalkozó országos tanácskozás pénteken folytatódik. /mti/

bas/szn/kz/ig ie

16.34 181182 2553

.-

sb0043 4 150 mtib1050

ülés tartott a ruházati szakszervezet központi vezetősége

1982. november 18. - a ruházati cikkek iránt világszerte tartósan csökken a kereslet, ami a hazai ruházati ipar idején várható exportteljesítést is befolyásolja - állapította meg szerdai ülésén a ruházati ipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. az ágazat három negyedévi munkájáról szabó imre ipari miniszterhelyettes tartott tájékoztatót, amelyben kiemelte: a konfekcióipari vállalatok idején tervei a könnyűipar átlagánál magasabb exportnövelést irányoztak elő, ami azonban - elsősorban a tovább nehezedő értékesítési lehetőségek miatt - várhatóan csak kisebb mértékben valósul meg. a vállalatok nagy erőfeszítéseket tettek azért, hogy megtartsák, illetve növeljék kivitelüket. az év első kilenc hónapjának adatai szerint jelentősen nőtt a soproni, a szegedi, a zalaegerszegi ruhagyár és a fékon ruházati vállalat exportja, a tavalyihoz hasonló mennyiségű árut szállított a nem rubel elszámolású piacokra a május 1. ruhagyár, a vor és a styl ruházati vállalat. néhány vállalatnál viszont számottevő lemaradás. összességében az ágazat várhatóan mintegy 2 milliárd forint értékű tőkés exportot teljesít.

a szocialista országokba irányuló szállítások többnyire az ütemezésnek megfelelően alakultak, s még az év végéig mennyiségi növekedés is várható.

a konfekcióipari vállalatok az idén a belkereskedelem igényeinek eleget tettek. a szállítások mennyisége a kereskedelmi vállalatok magas készletei és a mérsékelt hazai kereslet miatt a tavalyinál kisebb volt. a miniszterhelyettes rámutatott arra, hogy a jövő évi vállalati tervek, elképzelések alakításánál - az idején tapasztalatok

as

alapján - elsőrendű feladat a versenyképesség javítása. nagy tartalékok rejlenek egyebek közt az alapanyaggyártó vállalatokkal való rugalmasabb együttműködésben. ezen a téren mindenekelőtt a kölcsönös érdekelttség megteremtése szükséges, amire már vállalati körben is van lehetőség. bizonyítják ezt egyebek közt a salgótarjáni május 1. ruhagyár eredményes kezdeményezései. az eddigi eredmények alapján folytatni kell a minőséget javító szabályozási rendszerek bevezetését. alapvető követelmény ma már a divatérzékeny iparágban a gyors modell-váltás, a pontos szállítás, valamint a hatékony piackutatás, amiben még van a vállalatoknak tennivalójuk. foglalkozott a miniszterhelyettes azzal, hogy a szakmában egyre nagyobb mértékű a munkaerő-elvándorlás, ennek megállításához, csökkentéséhez a vállalatoknak a szakszervezet további segítségére is szükségük van. /mti/

os/pá/jf/ig -ár

16.52 181182 2563

.-

sb0044 4 160 mtib1051

szakeladók lesznek a zeneműboltok dolgozói

1982. november 18. - szakembereknek tekintik a jövőben a zenemű- és hanglezemboltok szakvizsgát tett eladóit. eddig ugyanis csak könyvesbolti szakképesítést kaptak a kottával és hanglemmzel foglalkozó eladók. a művelődési minisztérium új - rendelettel szabályozott - döntése értelmében a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének oktatási osztálya most kezdte meg az első, ágazati szakmát adó ugynevezett zenemű-szortimenter oktatást. a másfél éves tanfolyam végén a hallgatóknak több tárgyból kell vizsgáznuk, egyebek közt zenetörténetből, zenei alapismeretekből, bolti adminisztrációból, hanglezembolt történetből, zeneszociológiából és vevőlélektanból. az oktatásban a magyar hanglezemgyártó vállalat, a művelt nép könyvterjesztő vállalat, az állami könyvterjesztő vállalat és a kultura külkereskedelmi vállalat munkatársai vesznek részt. a döntés hozzájárulhat a zenemű- és hanglezemkereskedelem kulturáltságának emeléséhez, s a szakmai elismerés várhatóan enyhíti majd a lassan krónikussá váló létszámhiányt is. /mti/

da/ka/ag/ig -ár

16.56 181182 1128

as

.-

sb0045 4 150 mtib1056

véget értek a „szovjetunió ma„ vetélkedő területi döntői

1982. november 18. - véget értek - a szovjet kultúra és tudomány háza, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete, valamint a lapkiadó vállalat által szervezett - a „szovjetunió ma„ című országos vetélkedő területi döntői. a budapesten, miskolcon, pécsen és székesfehérváron megtartott vetélkedőkön a közlekedési és szállítási vállalatok szocialista brigádjai vettek részt.

az országos verseny döntőjére december 15-én, budapesten kerül sor a mahart művelődési házban, ahol a volán- és afit-vállalatok, valamint a bkv és a fótaxi 12 szocialista brigádja küzd meg a helyezésekért. /mti/

bi/kö/jf/ig pr

18.02 181182 0696

-.-

sb0046 4 160 mtib1057

százhuszonöt éves a debreceni vasut

1982. november 18. - egy és negyedszázaddal ezelőtt - 1857. november 19-én - gördült be debrecenbe az a különvonat, amely felavatta a szolnok és debrecen között épített új vasutvonalat. a fővárost és a keleti országrészt összekötő vasutvonal létrehozásához debrecen városa telkek adományozásával járult hozzá.

csütörtökön, a jubileum alkalmából, kiállítás nyílt a debreceni nagyállomás épületében: a századforduló nagyszabású vasutépítkezéseiről, a debrecen-szolnok közötti vonal történetéből ad áttekintést az érdeklődőknek. a kiállításon mozdony- és vasutkocsi-modellek is láthatók, s bemutatkoznak alkotásaikkal a vasutas-képzőművészek. /mti/

tár/éva/s kz pr

18.06 181182 0721

-.-

sb0047 4 160 mtib1058

debreceni irodalmi napok

1982. november 18. - az irodalomnak a mai magyar társadalomban betöltött szerepéről tanácskozik mintegy kétszáz író, irodalomtörténész, kritikus és szociológus a csütörtökön megnyitott debreceni irodalmi napokon. a hagyományos kulturális esemény megnyitóján, a kölcsey ferenc művelődési központban, adták át a hajdu-bihar megyei tanács nívódíjait. az idén gál sándor csehszlovákiai magyar író, valamint balogh ernő és pomogáts béla irodalomkritikus kapta meg. a nyitónapon bata imre, az élet és irodalom főszerkesztője tartott vitaindítót, majd hankiss elemér szociológus referátumával folytatódott a tanácskozás. a debreceni irodalmi napok pénteken fejeződnek be. /mti/

tár/éva/kz/mz pr

18.06 181182 0729

-.-

sb0048 4 160 mtib1059

kigyós sándor kiállítása

1982. november 18. - fából, kőből, márványból faragott, fémből formált klasszikus arányú, egyszerű formájú szobrokkal mutatkozott be kigyós sándor pécsváradi szobrászművész csütörtökön dunaujvárosban, az uitz-teremben megnyitott kiállításán. kigyós sándor zenészből, népművelőből lett szobrász. 1970-től négy évig a villányi alkotótelepen dolgozott, majd csehszlovákiában, lengyelországban, romániában, finnországban és olaszországban ismerkedett a szobrászattal. mesterei között volt amerigo tot is. tíz év alatt hét csoportos és hat önálló kiállításon mutatta be munkáit. dunaujvárosi tárlatát két hétig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

dáv/fné/s kz pr

18.11 181182 0705

as

-.-

sb0049 4 150 mtib1060

uj monoklór-ecetsav üzem füzfőn

1982. november 18. - csütörtökön megkezdték a füzfői nitrokémia új monoklór-ecetsav üzemének kipróbálását. évente 6000 tonna vegyipari alapanyagot - monoklór-ecetsavat - készít, s ennek egy részét helyben dolgozzák fel növényvédőszerre, másik részét pedig az északmagyarországi vegyiművek, a nyergesujfalui viscosa gyár és a gyógyszeripar vásárolja meg. a füzfői nitrokémiánál már korábban is gyártottak monoklór-ecetsavat. a régi gyár technológiája és kapacitása azonban már nem felelt meg a növekvő igényeknek, így a hazai vegyipar, gyógyszeripar eddig jelentős importra szorult. az új üzem termelésével teljes egészében helyettesíteni tudják az importot, és export-szállításra is felkészülnek. /mti/

bév/nmé/kz/mz pr

18.17 181182 0766

-.-

sb0050 4 150 mtib1061

példamutató tájvédelem a velencei-tó környékén

1982. november 18. - a velencei-tónál és környékén tanulmányozta a tájvédelem eredményeit csütörtökön a hazafias népfront országos elnöksége környezetvédelmi munkabizottságának természet- és tájvédelmi albizottsága. a testület megállapítása szerint az utóbbi két és fél évtizedben példamutató természetformáló tevékenység színhelye volt ez a táj. szinte teljesen átformálódott a velencei-tó és környékének arculata: a hajdani „nádas tóból”, kulturált, pihenésre, horgászásra, vízisportolásra alkalmas üdülőterület lett. a céltudatos, tudományosan megalapozott vízvédelmi munka gyümölcseként viszonylag rövid idő alatt jelentős mértékben javult a tó vízminősége, a kgt-szabványok szerinti negyedik osztályból a harmadikba „lépett elő”, a természetformáló tevékenység keretében - a tó vízszintingadozásának megakadályozása céljából - tárolótavakat építettek, rendezték a vízfolyások medrét, s eltávolítottak három négyzetkilométernyi ipari célokra nem használható nádat. feltöltöttek háromszáz hektárnyi, korábban idegenforgalmi hasznosításra nem alkalmas területet, s az így nyert parti sávon parkokat, sétányokat alakítottak ki, strandokat, csónakkikötőket építettek. hatvan hektár parkot telepítettek, s ezer hektárnyi új erdő telepítésével változtatták meg a kopárosok képét.

as

a tájvédelmet szolgálták a közművesítések, a szennyvízhálózat kiépítése, s e cél érdekében készítették el a környezetvédelem és a mezőgazdaság érdekeit összehangoló térségi komplex meliorációs tervet is, amelyet 1990-ig valósítanak meg.

a természet- és tájvédelmi albizottság helyszíni ülésén elmondták azt is, hogy országszerte jelentős eredményei vannak a hazafias népfront, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, valamint a minisztertanács tanácsi hivatala által meghirdetett társadalmi fásítási akciónak, amelynek keretében több miniarborétum, iskolai bemutató kert, iskolaerdő, élőfa-gyűjteményt hoztak létre. az akció keretében az elmúlt egy évtized alatt több százezer facsemetét, cserjét ültettek el, s gyümölcsfát telepítettek. a jövőben az eddiginél nagyobb gondot fordítanak a fásítások gondozására is. /mti/

dáv/fné/kz/ig pr

18.20 181182 2203

-.-

sb0051 4 160 mtib1062

emlékezés a költő zrinyre

1982. november 18. - az 1664. november 18-án tragikus körülmények között elhunyt zrinyi miklósról emlékeztek csütörtökön szigetváron. korának legnagyobb magyar költője, a török elleni harcok kiemelkedő hadvezére, a habsburg-ellenes nemzeti mozgalom egyik vezetője halálának évfordulója alkalmából a nevét viselő gimnázium tanárai és diákjai megkoszorúzták a „szigeti veszedelem”, szerzőjének szobrát. az esti órákban bekapcsolták a szobor díszkivilágítását, amelyet szocialista brigádok készítettek társadalmi munkában. a szigetvári várbaráti kör ez alkalommal tartotta évi közgyűlését, ezen ugyancsak megemlékeztek a katonaköltőről. /mti/

igó/bné/s ká pr

18.23 181182 0701

as

-.-

sb0052 4 160 mtib1063

cs.pataj mihály kiállítása

1982. november 18. - természeti környezetbe helyezett figurális kompozíciók, csendéletek, az alföldi vidék sokszínűségét szemléltető olajfestmények láthatók cs.pataj mihály festőművész csütörtökön a miskolci szőnyi istván teremben megnyílt kiállításán. a békéscsabai születésű festőművész, rudnay gyula tanítványa, mostani miskolci tárlatával együtt már csaknem száz alkalommal tárta közönség elé alkotásait, miskolcon, ahol most szerepel először, mintegy ötven alkotását állította ki. a tárlat december 2-ig látogatható. /mti/

kör/szn/kz/mz pr

18.25 181182 0589

-.-

sb0053 4 180 mtib1064

időjárásjelentés

1982. november 18. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este: felhős idő

várható időjárás magyarországon holnap estig:

lassanként tovább növekszik a felhőzet, és holnap többnyire erősen felhős idő lesz. sokfelé várható eső. a délnyugati szél napközben megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 0, plusz 5, keleten 0, mínusz 5 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 3 és 7 fok között alakul. /mti/

ig pr

18.25 181182 0539

as

-.-

sb0054 4 160 mtib1065

szekeres emil festőművész tárlata szekszárdon

1982. november 18. - szekeres emil festőművész tárlata nyílt meg csütörtökön a szekszárdi képcsarnok színyei merse termében. a két hétig nyitva tartó kiállításon a kaposvári születésű, negyvennyolc éves festőművész főleg a természetet, a balatoni és a dunántúli tájakat idéző, csaknem harminc képét - nagyrészt olajfestményét - mutatják be. /mti/

blb/s ká pr

18.26 181182 0423

-.-

sb0055 4 160 mtib1066

nemzetközi tanácskozás a munkára nevelésről

1982. november 18. - a munka és nevelés kapcsolatáról az országos pedagógiai intézetben tartott háromnapos nemzetközi konferencia csütörtökön befejezte munkáját. az unesco délkelet-európai nevelési együttműködés elnevezésű bizottságnak iii. szakértői tanácskozásán bulgária, jugoszlávia, románia és magyarország pedagógiai szakemberei vettek részt. megvitatták az e témáról készült nemzeti jelentéseket. timár andrás, a hazai kutatási program vezetője az ülés harmadik napján foglalta össze az elhangzottakat, és javaslatot tett az elkövetkezendő évek munkaprogramjára.

hangsúlyozta, hogy a tagországok fejlettségétől függetlenül az utóbbi években a fiatalok munkára nevelése került a pedagógiai kutatások középpontjába. ez azzal magyarázható, hogy mindinkább elfogadottá vált: a személyiségformálás legfontosabb eszköze a munka. sajnos, e felfogás ma még nem épült be szervesen a különböző országok nevelési-oktatási tevékenységébe; nevezetesen az, hogy munkára csak munkával, tehát gyakorlati munkavégzéssel lehet nevelni. a szakemberek az emberi-társadalmi tradíciók között a családot tartják a legfontosabb tényezőnek a munkára nevelésben. ez a szűk közösség határozza meg a fiatalok értékrendjét, a munkához való viszonyát - hangsúlyozták a konferencián. ez nem egyedül az egyén magánügye, hanem döntően társadalmi-gazdasági kérdés.

a nemzetközi kutatási együttműködés legfontosabb területe marad továbbra is a „munka világa”. ezen kívül az elkövetkezendő években foglalkoznak a tagországok nevelési strukturájával, a reformokkal; az általános iskolai neveléssel, különös tekintettel a

as

személyiségformálásra; az oktatástechnológiai, oktatástechnikai kérdésekkel és az általános iskola utáni neveléssel.

/mti/

és/ka/ig pr

18.36 181182 1806

-. -

sb0056 4 180 mtib2046

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. november 18. -

sb0001 új tantervek, óvodák
 sb0002 fővárosi kisz-akciók
 sb0003 magyar vegyipari szakemberek
 sb0004 neb vizsgálat zuglóban /1. rész/
 sb0005 neb vizsgálat zuglóban /2. rész/
 sb0006 korszerű csomagolás
 sb0007 telet jelez a hősármány
 sb0008 költözik a kápolna
 sb0009 energiatakarékos kompresszorok
 sb0010 karácsonyi fürjpecsenye
 sb0011 szánkók jánosházáról
 sb0012 kocso-nyahus zalaegerszegről
 sb0013 a magyar növénynevelők /1. rész/
 sb0014 a magyar növénynevelők /2. rész/
 sb0015 kísérleti kukoricák
 sb0016 honvédelmi kitüntetések
 sb0017 életmentő tanulót tüntettek ki
 sb0018 felszedték a cukorrépat
 sb0019 magyar filmsiker münchenben
 sb0020 tüzesetek
 sb0021 magyar építész
 sb0022 pécsi diákkórus olomoucban
 sb0023 husáruháza nyílt zalaegerszegen
 sb0024 lakossági ügyintézés
 sb0025 balesetek /vidéki/
 sb0026 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0027 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0028 a taggyűlések szerepéről
 sb0029 sajtótájékoztató a ...
 sb0030 szénhidrogén-ipari kutatás
 sb0031 bevált a mosható festékvakolat
 sb0032 kitüntetés

ds

sb0033 a tűzálló anyag import ...
 sb0034 befejeződött a nemzetközi ... /1. rész/
 sb0035 befejeződött a nemzetközi ... /2. rész/
 sb0036 tanácskozás a tsz ...
 sb0037 spd-képviselő látogatása
 sb0038 gyermek zongoraverseny díjasai
 sb0039 baráti találkozó
 sb0040 száz éves a törley pezsgőgyár
 /folyt.köv./

mz -
 21.06 181182 1410

-. -

sb0057 4 180 mtib2047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 tanácskozás a kedvezőtlen ...
 sb0042 ülést tartott a ruházati ...
 sb0043 szakeladók a zeneműboltokban
 sb0044 véget értek a „szovjetunió ...
 sb0045 százhuszonöt éves ...
 sb0046 debreceni irodalmi napok
 sb0047 kígyós sándor kiállítása
 sb0048 új monoklór-ecetsav üzem ...
 sb0049 példamutató tájvédelem
 sb0050 emlékezés a költő zrinyre
 sb0051 cs.pataj mihály kiállítása
 sb0052 időjárásjelentés
 sb0053 szekeres emil festőművész ...
 sb0054 nemzetközi tanácskozás ...
 sb0055 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0056 tartalomjegyzék /2.rész/
 készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: halasi györgy
 izsák erika
 fehér péter

/mti/ mz pr

21.07 181182 0858

- v é g e -

ds

-. -

60.008/4

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. november 19. bel. p é n t e k
-----

sb0001 4 130 mtib1001

korszerűsödő ingatlankezelés a fővárosban /1.rész/

1982. november 19. - gyors, bürokráciamentes ügyintézés, a feladatokhoz rugalmasan alkalmazkodó, gazdaságilag önálló szervezetek, a bérlők érdekeit jobban szolgáló munka feltételeinek megteremtésén tevékenykednek ezekben a napokban az ingatlankezelésben érdekelt fővárosi vállalatok kollektívái. a budapesti lakáshelyzet javításában fontos szerep vár a tanácsi bérlakások karbantartását, felújítását végző 14 ingatlankezelő vállalatra, amelyek egységes irányelvek alapján szervezeteik korszerűsítésén fáradoznak.

az elmúlt évekhez képest mérséklődött az ujlakás-építés, ám növekedett a felújítások száma. e megváltozott helyzetben az ingatlankezelés nem tudta követni a lakossági igényeket. néhányan jogosan tettek panaszt az ikv-k gyenge minőségű, akadozó, olykor-olykor pazarló munkájára. az ingatlankezelőknek nem mentségük, de a helyzetet némileg magyarázza, hogy az ország 760 ezer állami lakásának több mint a fele, mintegy 430 ezer budapesten van. a fővárosban a tanácsi bérlakások 69 százaléka 1900 előtt épült, a belvárosban a 90 százalékot is meghaladja a száz évnél öregebb otthonok aránya. a lakások korszerűsítésének gyorsítása, értékének óvása, növelése szükségessé teszi az ingatlankezelő szervezetek továbbfejlesztését. ennek fontos követelménye, hogy a szervezeti és érdekeltségi rendszer korszerűsítésének eredményeként a korábbinál jobban és megbízhatóbban lássák el az ingatlankezelési és lakóházfenntartási feladatokat. cél, hogy a lakossági